

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
प्रहरी प्रधान कार्यालय नक्साल, काठमाण्डौं
(मानव श्रोत विकास विभाग, भर्ना तथा छनौट शाखा)

प्राविधिक प्रहरी सहायक निरीक्षक (जनरल हेल्थ इक्वप्मेन्ट मेन्टेनेन्स) समुहको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम।

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छः

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- १५०

द्वितीय चरण:- प्रयोगात्मक

पूर्णाङ्क:- ५०

तृतीय चरण: अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क:- २५

प्रथम चरण – लिखित परीक्षा योजना (Examination Schedule)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या x अङ्कभार	समय
प्रथम	सम्बन्धित विषय सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत बहुउत्तर (Multiple Choice)	५०x२=१००	४५ मिनेट
द्वितीय	नेपाल प्रहरी सेवा सम्बन्धी	५०	२०	वस्तुगत बहुउत्तर	१५x२=३०	१ घण्टा
				विषयगत	४ x५=२०	

द्वितीय चरण- प्रयोगात्मक परीक्षा

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	समय
प्रयोगात्मक परीक्षा	५०	२५	प्रयोगात्मक	५	४५ मिनेट

तृतीय चरण-अन्तर्वार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
ब्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	२५	मौखिक

दृष्टव्यः

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।

२. प्रथम चरणमा प्रथम पत्रका एकाइहरूबाट सोधिने प्रश्नसंख्या निम्नानुसार हुनेछ

एकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९
प्रश्न संख्या	५	१७	४	४	४	४	४	४	४

३. वस्तुगत बहुउत्तर (Multiple Choice) प्रश्नहरूको उत्तर सही दिएमा प्रत्येक सही उत्तर बापत पुरा अङ्क प्रदान गरिनेछ भने गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।

४. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा २ (तीन) महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा रहेको सम्झनु पर्दछ ।

५. लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको प्रयोगात्मक परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

६. प्रयोगात्मक परीक्षामा छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र तृतीया चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।

७. अन्तर्वार्ताको अंकभार सम्बन्धमा प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्त २०६९ को अनुसूची-१९ मा ब्यबस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

प्राविधिक प्रहरी सहायक निरीक्षक (जनरल हेल्थ इक्वप्मेन्ट मेन्टेनेन्स) समुहको प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम ।
प्रथम चरण प्रथम पत्र- सम्बन्धित सेवा सम्बन्धी

1. Safety Practices (सुरक्षा विधिहरु)

- 1.1. Importance of Safety
- 1.2. Types of Safety 1.2.1. Personal Safety
- 1.2.2. Machine's Safety
- 1.2.3. Tools Safety
- 1.2.4. Workplace Safety
- 1.3. Knowledge of Industrial safety & Hygiene
- 1.4. Safety tools & devices

2. Workshop Practices (मेकानिकल वर्कशप सम्बन्धि ज्ञानहरु)

- 2.1. Basic Knowledge of measuring system and calculation 2.1.1. Metric, FPS, SI Unit
- 2.1.2. Conversion of unit
- 2.1.3. Fundamental & derived unit
- 2.1.4. Area, Perimeter, Weight, Density
- 2.2. Basic knowledge of different types of measuring tools and equipment 2.2.1. Scale, Try square, Bevel Protractor
- 2.2.2. Vernier Caliper, Micrometer, Gauges, Filler gauges
- 2.3. Basic knowledge of hand tools & special tools used in mechanical workshop 2.3.1. Files, Saws, Chisels, Hammers, Marking tools, Wrenches, Screwdrivers
- 2.3.2. Torque wrench, Dial Wrench
- 2.4. Basic machine tools 2.4.1. Lathe, Milling, Shaper, Grinding, Drilling
- 2.4.2. Cutting Tools, Nature, Selection and Sharpening
- 2.4.3. Operation procedure, Shape generation
- 2.4.4. Cutting speed, Feed, Depth of cut
- 2.4.5. Job material knowledge
- 2.4.6. Maintenance of the machines
- 2.5. Material joining 2.5.1. Welding
- 2.5.2. Arc welding - Principle, Tools, Equipment, Welding procedure
- 2.5.3. Oxy-acetylene welding - Principle, Tools, Equipment, Welding procedure
- 2.5.4. Soldering & Brazing - Principle, Tools, Equipment, Procedure
- 2.5.5. General Fitting - Male and Female Joints by Marking, Sawing, Chiseling, Cutting, Joining
- 2.6. Sheet metal and plumbing
- 2.6.1. Marking, Cutting, Folding, Bending, Joining & Soldering of Sheet Metal
- 2.6.2. Marking, Cutting, Bending, Threading, Joining and Sealing of Pipes
- 2.7. Basic Knowledge of lifting devices used in mechanical workshop including their operation
- 2.7.1. Chain hoist
- 2.7.2. Jacks
- 2.7.3. Gantry crane/ other cranes
- 2.7.4. Fork lift

3. Maintenances System (सर्मत संभार प्रणाली)

- 3.1. Importance of maintenance
- 3.2. Basic knowledge on types of maintenance system
- 3.3. Preventive, Breakdown, Shutdown

4. Knowledge of Basic Drawing (आधारभूत ड्रइङ्ग सम्बन्धि ज्ञान)

- 4.1. Scale & Dimensions
- 4.2. Symbols, Views
- 4.3. Parts and assembly drawing of joint 4.3.1. Permanent joint (Rivet and welding)
- 4.3.2. Temporary joint (Nut bolt, key and Spline joint)

5. Record Keeping (अभिलेख राख्ने कार्य) 5.1. Importance of record keeping

5.2. Basic knowledge of maintenance Job Card

5.3. Basic knowledge of operation log sheet

5.4. Knowledge on acquiring materials for repair works

5.5. Estimation of repair works

6. Fuels and Lubricants (इन्धन तथा लुब्रिकेन्टस्) 6.1. General knowledge on different types of fuels and lubricants used in machinery

6.2. Knowledge on application and changing interval of lubricants

7. General knowledge on maintenance of automobiles components (अटोमोवाइलका कम्पोनेन्ट

मर्मत सम्भार सम्बन्धी साधारण ज्ञान) 7.1. Engine, Gearbox, Clutch, Brake, Differential, Wheels and Axles

7.2. Electrical system, Hydraulic system, Lubrication system, Cooling system, Fuel system, Suspension system, Steering system, Instruments and Controls

8. Basic maintenance based mechanical knowledge on different types of machinery used for electricity generation in Nepal. (मर्मत सम्भारसँग आधारित विद्युत उत्पादन गर्ने मेशिन सम्बन्धी ज्ञान)

8.1 Hydro power 8.2 Diesel plant 8.3 Thermal plant 8.4 Biomass

9. Basic maintenance based mechanical knowledge on production line/assembly line in industries. (मर्मत सम्भारसँग आधारित उद्योगका प्रोडक्सन र एसेम्बली लाइन सम्बन्धी ज्ञान)

9.1 Conveyor belts, Pulleys, 9.2 A/C motors/parts and accessories 9.3 Electric circuit 9.4 Pumps and Compressors 9.5 Refrigeration and Air-condition

प्राविधिक प्रहरी सहायक निरीक्षक (जनरल हेल्थ इक्वप्मेन्ट मेन्टेनेन्स) समुहको खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको प्रथम चरण द्वितीय पत्रको पाठ्यक्रम ।

नेपाल प्रहरी सेवा सम्बन्धी

खण्ड “क” वस्तुगत बहुउत्तर

(१५×२=३०)

१. प्रहरी परिचय

- (क) नेपाल प्रहरीको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि
- (ख) नेपाल प्रहरी सेवाको प्रकार
- (ग) नेपाल प्रहरीको दर्ज्यानी चिन्ह
- (घ) नेपाल प्रहरी सेवाको पद तथा श्रेणी
- (ङ) नेपाल प्रहरीका भू.पू.प्रहरी महानिरीक्षकहरूको नामावली
- (च) नेपाल प्रहरीको संयुक्त राष्ट्रसंघमा सहभागिता
- (छ) प्रहरी ऐन, २०१२ तथा प्रहरी नियमावली, २०७१ (संशोधन सहित) सामान्य जानकारी

२. सेवा, शर्त र सुविधा सम्बन्धी

- (क) नेपाल प्रहरी कर्मचारीले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधा
- (ख) नेपाल प्रहरी कर्मचारीको काम-कर्तव्य र अधिकार
- (ग) नेपाल प्रहरीमा भर्ना छनौट तथा नियुक्ति प्रक्रिया

३. संगठनात्मक स्वरूप

- (क) नेपाल प्रहरीकोकार्यालयको स्थापना र कार्यालय प्रमुख सम्बन्धी व्यवस्था
- (ख) प्रहरी प्रधान कार्यालयको मातहतमा रहने प्रहरी कार्यालयहरू
- (ग) क्षेत्रीय प्रहरी कार्यालयको मातहतमा रहने प्रहरी कार्यालयहरू

खण्ड “ख” छोटो उत्तर

(४×५=२०)

- (क) नेपाल प्रहरी सेवाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि र वर्तमान संगठनात्मक स्वरूप
- (ख) नेपाल प्रहरीको आचरण र नागरिकसंगको सम्बन्ध
- (ग) अपराध अनुसन्धान, परिचय, महत्व र प्रविधिको प्रयोग
- (घ) नेपाल प्रहरीमा प्राविधिक प्रहरी कर्मचारीको महत्व र आवश्यकता
- (ङ) विपद व्यवस्थापन र नेपाल प्रहरी
- (च) नेपाल प्रहरीमा प्राविधिक प्रहरी कर्मचारीको सेवा प्रवेश विधि (भर्ना छनौट तथा नियुक्ति प्रक्रिया)

प्राबिधिक प्रहरी सहायक निरीक्षक (जनरल हेल्थ इक्विपमेन्ट मेन्टेनेन्स) समुहको खुल्ला प्रतियोगितात्मक
द्वितीय चरण प्रयोगात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम ।

द्वितीय चरण: प्रयोगात्मक परीक्षा

1. Identification of tools and equipment
2. Shop fitting exercise; Cutting, Fitting, Drilling, Tapping, Male and Female Joints
3. Grinding/Sharpening of cutting tools; Lathe cutting tools, Drill bits, Milling cutting tools, Hand tools
4. Lathe exercise; Turning, Boring, Internal/External thread cutting, Eccentric turning
5. Milling exercise; Horizontal milling with cylindrical and Side/Face cutters
6. Welding exercise; Single vee, Butt-weld, Fillet weld, Brazing, Soldering
7. Maintenance
  - Installation and alignment of various types of drives; Belts, Chains, Couplings, Gears,
  - Recognition of mis-alignments
  - Inspection of anti-friction (ball and roller) bearings
  - Cleaning, Changing, Gap setting of spark plugs
  - Changing of bearings, disassembly/assembly of electric motor/water pump
  - Cleaning, Changing, of dry-type air filter
  - Checking/topping up/changing lubricants in automobiles
  - Changing of fuel filters
8. Reading and understanding of workshop/service manuals, blue-print diagrams